CZU: 351/354:005.322:316.46

LEADERSHIP STRATEGIC ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ PENTRU ÎNTĂRIREA UNITĂȚII NAȚIONALE

Tatiana TOFAN[31]

ORCID: 0009-0005-9098-7922
https://doi.org/10.59295/csienu2025.07

Informații despre recenzent:

BĂDĂRĂU Elena, doctor, conferențiar universitar, Departamentul Administrarea Afacerilor Universitatea de Stat din Moldova, Specialist în economie și politici publice, Tel: +373 69 107932, E-mail: el.badarau@gmail.com

Rezumat: *In acest articol, autorul analizează definiții ale leadership-ului în administrația publică, cât și rolul leadership-ului în promovarea unității naționale. Liderii din administrația publică au responsabilitatea de a consolida unitatea națională prin crearea unui cadru administrativ incluziv, care să sprijine diversitatea culturală și socială. La fel promovează politici care reduc inegalitățile regionale și economice. Liderii din administrația publică trebuie să contribuie prin activitățile sale la creșterea transparenței instituțiilor publice pentru a genera încredere în rândul cetățenilor. Un alt obiectiv este colaborarea eficientă între instituțiile statului pentru implementarea unor politici coerente și sustenabile.*

Cuvinte cheie: leadership, administrație publică, politici publice, transparență, unitate națională etc.

STRATEGIC LEADERSHIP IN PUBLIC ADMINISTRATION FOR THE STRENGTHENONG OF NATIONAL UNITY

Abstract: *In this article, the author analyzes definitions of leadership in public administration, as well as the role of leadership in promoting national unity. Leaders in public administration have the responsibility to strengthen national unity by creating an inclusive administrative framework that supports cultural and social diversity. They also promote policies that reduce regional and economic inequalities. Leaders in public*

31 doctor în economie, conferențiar universitar, Departamentul Administrarea Afacerilor, USM, tatianatofan@yahoo.com

administration must contribute through their activities to increasing the transparency of public institutions in order to generate trust among citizens. Another objective is the efficient collaboration between state institutions for the implementation of coherent and sustainable policies.

Keywords: leadership, public administration, public policies, transparency, national unity, etc.

Introducere

Într-o societate în continuă schimbare, marcată de provocări sociale, economice și politice, administrația publică joacă un rol esențial în menținerea coeziunii naționale și promovarea valorilor democratice. În acest context, leadership-ul strategic devine un factor determinant pentru funcționarea eficientă a instituțiilor publice și pentru întărirea unității naționale.

Leadership-ul strategic în administrația publică presupune o viziune pe termen lung, capacitatea de a anticipa schimbările și de a mobiliza resursele în mod coerent pentru atingerea unor obiective comune. Acesta nu se limitează la gestionarea curentă a activităților instituționale, ci implică orientarea întregului sistem administrativ către dezvoltarea durabilă, echitate socială și implicare civică.

Scopul acestui articol este de a explora modul în care leadership-ul strategic poate contribui la consolidarea unității naționale, prin promovarea unei administrații publice performante, transparente și orientate către cetățean.

Obiectivul articolului este să sublinieze faptul că leadership-ul strategic reprezintă mai mult decât o tehnică managerială, fiind un instrument fundamental pentru întărirea identității naționale, susținerea unui dezvoltări durabile și promovarea unei societăți armonioase și coezive.

Metode de cercetare. La elaborarea articolului, autorul a studiat un șir de surse teoretice și practice. Printre metodele de cercetare utilizate figurează analiza și sinteza literaturii de specialitate în domeniul managementul public, strategic.

Rezultatele cercetării. În literatura de specialitate, leadership-ul strategic este adesea asociat cu abilitatea de a crea aliniere între misiunea organizației, politicile publice și nevoile societății, având ca scop generarea unui impact durabil [4,36p.]. Spre deosebire de leadership-ul operațional, care se concentrează pe eficiența activităților curente, leadership-ul strategic urmărește transformarea sistemică și adaptarea instituțiilor la provocă-

rile emergente [12,p.46].

A altă definiție a leadershipului strategic este că " *Leadership-ul strategic reprezintă o formă avansată de conducere care implică nu doar luarea deciziilor imediate, ci și capacitatea de a dezvolta o viziune pe termen lung, de a anticipa schimbările și de a ghida organizația spre obiective esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă*."[5,p.31]

În administrația publică, această formă de conducere presupune:

- ✓ Orientarea către cetățean și promovarea interesului public;
- ✓ Luarea deciziilor bazate pe date și evidențe;
- ✓ Capacitatea de a construi parteneriate durabile între diferite niveluri ale guvernării și cu societatea civilă;
- ✓ Cultivarea unei culturi organizaționale bazate pe etică, transparență și inovație.

Un lider strategic în sectorul public nu este doar un manager eficient, ci un vizionar, un mobilizator de resurse și un arhitect al schimbării, capabil să inspire încredere și să consolideze unitatea în jurul unor obiective comune.

Administrația publică reprezintă coloana vertebrală a statului, fiind responsabilă pentru implementarea politicilor publice, furnizarea de servicii publice și menținerea unui cadru funcțional în care cetățenii își pot exercita drepturile. Dincolo de funcția sa tehnică, administrația publică are și o dimensiune profund simbolică și strategică, influențând percepția cetățenilor asupra statului și contribuind la întărirea coeziunii sociale [1,p.56].

Promovarea unității naționale presupune reducerea inegalităților, asigurarea accesului echitabil la servicii publice, recunoașterea diversității și cultivarea unui sentiment de apartenență la un proiect comun. Administrația publică are un rol esențial în acest proces prin:[6,p.56]

- ✓ Politici publice incluzive, care răspund nevoilor tuturor categoriilor sociale și regionale;
- ✓ Transparență și responsabilitate în luarea deciziilor, pentru a spori încrederea cetățenilor în instituții;
- ✓ Promovarea dialogului social și a participării publice în procesul decizional;
- ✓ Combaterea discriminării și a marginalizării prin măsuri active de integrare și sprijin.

Mai mult, administrația publică poate contribui la unitatea națională și prin consolidarea identității naționale, prin susținerea valorilor comune, a

limbii, culturii și istoriei naționale, în paralel cu respectarea specificului local. Astfel, o administrație publică bine condusă și conectată la realitățile societății poate deveni un vector al solidarității, al echilibrului regional și al stabilității democratice, întărind legătura dintre cetățean și stat [7,p.56].

Referindu-ne la legătura dintre leadership strategic și unitatea națională, atunci putem menționa că într-un stat modern, unitatea națională nu se bazează doar pe factori istorici sau simbolici, ci este susținută activ prin politici publice coerente, instituții solide și un leadership capabil să construiască încredere și direcție comună. Aici intervine leadership-ul strategic, care acționează ca un catalizator al coeziunii naționale prin viziune, responsabilitate și orientare către binele comun.

Un lider strategic în administrația publică contribuie la unitatea națională prin:[8,p.89]

- ✓ Crearea unei viziuni integratoare, care depășește interesele locale sau de moment și promovează valorile naționale fundamentale;
- ✓ Alinierea politicilor publice la obiectivele naționale majore, cum ar fi reducerea disparităților sociale și regionale, dezvoltarea durabilă sau integrarea europeană;
- ✓ Consolidarea unei culturi instituționale bazate pe echitate, merit și implicare, care generează un sentiment de apartenență și încredere în rândul funcționarilor și cetățenilor;
- ✓ Gestionarea eficientă a crizelor, cu calm și claritate, oferind stabilitate și coerență într-un climat de incertitudine.

Leadership-ul strategic reușește să inspire și să mobilizeze nu doar echipele instituționale, ci întreaga societate, transmițând un mesaj clar: administrația publică nu este o structură inertă, ci un actor activ al unității și progresului național.

În acest sens, liderul strategic devine nu doar un executant al politicilor guvernamentale, ci un arhitect al încrederii colective, capabil să transforme potențialul instituțional într-o forță reală de coeziune și dezvoltare.

Implementarea leadership-ului strategic în administrația publică presupune o schimbare de paradigmă: de la o abordare reactivă, birocratică, la una proactivă, vizionară și centrată pe cetățean. Acest proces nu este lipsit de provocări, dar aduce cu sine și oportunități semnificative pentru transformarea instituțională și consolidarea unității naționale.

Provocări majore:[9,p.87]

- ✓ Rezistența la schimbare. Cultura organizațională rigidă și mentalitatea

conservatoare a funcționarilor publici pot împiedica adoptarea unei viziuni strategice.

- ✓ Lipsa competențelor de leadership. Mulți manageri publici nu au formare specifică în leadership strategic, ceea ce limitează capacitatea lor de a planifica și implementa reforme.
- ✓ Politizarea excesivă. Influențele politice pot deturna leadership-ul de la misiunea sa publică, favorizând interese de grup în detrimentul interesului național.
- ✓ Fragmentarea instituțională. Lipsa coordonării între nivelurile administrației (central și local) și între instituții reduce eficiența implementării strategiilor unitare.
- ✓ Subfinanțarea sistemului public. Resursele limitate afectează capacitatea administrației de a investi în inovație, formare și atragerea de talente.

Oportunități semnificative:[8,p.106]

- ✓ Digitalizarea administrației. Noile tehnologii permit o guvernare mai transparentă, participativă și orientată spre rezultate.
- ✓ Dezvoltarea profesională. Programele de formare continuă de lungă durată și periodice pot cultiva competențele necesare unui leadership adaptat secolului XXI.
- ✓ Parteneriatele intersectoriale. Colaborarea cu mediul academic, sectorul privat și societatea civilă poate aduce inovație și legitimitate.
- ✓ Generația tânără de funcționari. Noile generații din administrație sunt mai deschise spre schimbare, colaborare și orientare către impact, dar necesită să fie instruiți pentru a obține rezultatele scontate.
- ✓ Sprijinul internațional. Programele europene și expertiza internațională pot accelera procesul de modernizare și aliniere la standarde de bune practici.

Pentru a transforma aceste oportunități în realitate, este esențială existența unui cadru strategic coerent, susținut de voință politică, angajament instituțional și participare civică activă. Numai astfel, leadership-ul strategic poate deveni o forță reală pentru unitate, stabilitate și dezvoltare durabilă.

Pentru ca leadership-ul strategic să devină o realitate funcțională în administrația publică și să contribuie cu adevărat la întărirea unității naționale, este necesară o abordare sistemică și coerentă. În acest sens, se pot formula următoarele recomandări strategice:[13,p.156]

1. Investiții în formarea continuă a liderilor din sectorul public. Este esențială dezvoltarea unor programe de formare axate pe competențe de leadership strategic, gândire critică, management al schimbării și comunicare instituțională. Acestea ar trebui să fie accesibile tuturor nivelurilor de conducere, inclusiv celor emergente.

2. Crearea unei culturi organizaționale orientate spre viziune și colaborare. Promovarea valorilor precum încrederea, responsabilitatea, respectul și orientarea către rezultat poate transforma administrația într-un spațiu mai deschis și mai inovator. Liderii trebuie să fie exemple de etică și integritate, cultivând un mediu în care inițiativa este încurajată.

3. Promovarea meritocrației în ocuparea funcțiilor de conducere. Selecția și promovarea liderilor trebuie să se bazeze pe competență, integritate și rezultate, nu pe apartenența politică. Astfel, administrația câștigă în credibilitate și eficiență.

4. Consolidarea capacității de planificare strategică la nivel instituțional. Instituțiile publice trebuie să dispună de mecanisme funcționale de planificare strategică, monitorizare și evaluare a politicilor publice, în strânsă legătură cu obiectivele de coeziune națională.

5. Stimularea participării publice și a dialogului între administrație și cetățeni. Liderii strategici trebuie să creeze punți reale între instituții și comunități. Consultările publice, bugetarea participativă și platformele de dialog pot contribui la creșterea încrederii și implicării cetățenilor în procesele administrative.

6. Întărirea colaborării interinstituționale și intersectoriale. Problemele complexe ale societății nu pot fi abordate de o singură instituție. Este nevoie de o viziune integrată, care să reunească administrația publică, sectorul privat, ONG-urile și mediul academic în jurul unor obiective comune.

Prin aplicarea acestor recomandări, administrația publică poate deveni un spațiu de leadership autentic, capabil să sprijine coeziunea socială și să promoveze unitatea națională în mod sustenabil și responsabil.

Concluzii. Într-o perioadă în care societățile se confruntă cu multiple forme de fragmentare – economică, socială, culturală sau informațională – leadership-ul strategic în administrația publică capătă o importanță esențială. El nu este doar o opțiune de bună guvernanță, ci o necesitate pentru coeziunea și stabilitatea națională.

Administrația publică, prin rolul său de interfață între stat și cetățean, are responsabilitatea de a acționa în mod strategic, transparent și incluziv.

Leadership-ul strategic transformă această responsabilitate într-o forță activă de schimbare și unificare, orientată spre binele comun.

Consolidarea unității naționale nu se realizează prin declarații, ci prin politici publice coerente, instituții eficiente și lideri care pot construi încredere și viziune. Prin formare, reformă instituțională și implicare civică, administrația poate deveni un model de leadership orientat spre viitor, în care cetățenii se regăsesc și se simt parte a unui proiect comun.

Articolul dat are misiunea de demonstrat că leadership-ul strategic este mai mult decât un concept managerial — este un instrument vital pentru consolidarea identității naționale, dezvoltarea durabilă și menținerea unei societăți echilibrate și solidare.

Referințe bibliografice:

1. Andronіceanu A. Management public în instituții și autorități administrative, Ed.: Universitară, a. 2020, -232p.
2. Andronіceanu A. Managementul schimbării în administrația publică, Ed.: ASE, -267p.
3. Andronіceanu A. Sisteme de management public, Ed.: ASE, -291p.
4. Bennis, W. On Becoming a Leader. Basic Books, 2009, -235p.
5. Burns, J. M. Leadership. Harper & Row, 1978, -189p.
6. Gore, A. The New Public Management: A Brief Review. Public Administration Review, (2000). 60(6), p.p.679-690.
7. Grindle, M. S. Good Government and Development. International Development Research Centre, 2007, -210p.
8. Halligan, J. The Role of Leadership in Public Sector Reform. In Handbook of Public Administration, Sage Publications. 2010, p.p. 415-431
9. Jenkins, S. P. The Public Administration Theory Primer. Westview Press, 2002, -235p.
10. Kettunen, P. Public Sector Management: Challenges and Opportunities. Springer, 2017.
11. Kotter, J. P. Leading Change. Harvard Business Press, 1996, -245p.
12. Northouse, P. G. Leadership: Theory and Practice (8th edition), 2018, Sage Publications, -289p.
13. Osborne, S. P., & Brown, K. Public Services: A New Reform Agenda. Palgrave Macmillan. 2011, -289p.
14. Osborne, S. P., & Gaebler, T. Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector. Addison-Wesley. 1992, - 295p.
15. The World Bank. Leadership in Public Sector Reform: Lessons from International Experience, 2013.